

Complexnummer: 514615

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Fort aan de Winkel

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

514616, 514617, 514618

Woonplaats

Abcoude

Gemeente

De Ronde Venen

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Bij Winkeldijk 16, 1391 HL te Abcoude

Complexomschrijving

Inleiding complex

Het Fort aan de Winkel maakt onderdeel uit van de Stelling van Amsterdam, de kringstelling van permanente verdedigingsbouw rond de hoofdstad, die tevens gold als Nationaal Reduit en werd aangelegd tussen 1880 en 1914 door het Departement van Oorlog. Het fort aan de Winkel in 1893 aangelegd, is in 1895 omgewerkt tot een verdedigbaar aardwerk. Het fort is niet voorzien van bomvrije gebouwen. De bezetting is onbekend. Volgens de militaire bevelstructuur behoorde het Fort aan de Winkel tot de sector Ouderkerk, groep Abcoude, vak Abcoude. De taak van het fort was:

-Afsluiting en verdediging van de Vinkenkade en als voortzetting daarvan de kade van de polder De Winkel en de Proosdijpolder, en tevens het daartussen gelegen boezemwater.

Bij Koninklijk Besluit van 28 oktober 1959 is het fort opgeheven als vestingwerk. Buiten de omgrachting rond het fort staat aan de noordzijde de fortwachterswoning en een houten genieloods uit 1895. De oorspronkelijke toegangsbrug is vervangen door een aarden dam. Deze valt buiten de bescherming.

Omschrijving complex

Het FORT gelegen aan de noordzijde van het riviertje de Winkel ten westen van de snelweg Amsterdam-Utrecht omvat de volgende complexonderdelen:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

1. verdedigbaar aardwerk

2. fortwachterswoning

3. genieloods

Waardering complex

Het complex is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een vijfzijdig verdedigbaar aardwerk met omgrachting en fortwachterswoning en genieloods, alsmede als onderdeel van de Stelling van Amsterdam in het bijzonder en van de ontwikkeling van de krijgskunde in de negentiende eeuw in het algemeen. Tevens is het fort van ensemblewaarde als onderdeel van de Stelling van Amsterdam.

Monumentnummer*: 514616

Status rijksmonument
Inschrijving register* 26 februari 2001
Kadaster deel/nr 82748/21

Woonplaats* Abcoude
Gemeente* De Ronde Venen
Provincie* Utrecht

Locatiennaam Abcoude
Locatieomschrijving in weiland bij Winkeldijk

Kadastrale gemeente* Abcoude
Sectie* B
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 3115

Omschrijving**

Omschrijving

Het verdedigbaar AARDWERK van het Fort aan de Winkel uit 1895 is langgerekt vijfzijdig van vorm en is omgeven door een gracht. Het is rondom begroeid met hoogopgaande bomen en struiken. De verschillende aardwallen zijn in het terrein herkenbaar. Het aardwerk is aan de keelzijde (noordzijde) toegankelijk via een aarden dam.

Waardering

Het object is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een vijfzijdig verdedigbaar aardwerk, alsmede van historische waarde als voorbeeld in de ontwikkeling van de krijgskunde in de laat-negentiende eeuw. Tevens is het van ensemblewaarde in relatie met de overige complexonderdelen.

Hoofdcategorie Kastelen, landhuizen en parken
Verdedigingswerken en militaire gebouwen
Subcategorie Tuin, park en plantsoen
Omwalling
Functie Boomgroep
Aardwerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 514617

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	26 februari 2001
Kadaster deel/nr	82748/121

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Abcoude	De Ronde Venen	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Abcoude	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Abcoude	B			3115

*Omschrijving***

Omschrijving

De verdedigbare FORTWACHERSWONING uit 1895 met detaillering in neorenaissancetrant, is buiten de omgrachting gesitueerd aan de noordzijde van het fort, aan het einde van de toegangsweg vanaf de Winkeldijk. Het is een rechthoekig pand van één bouwlaag onder een zadeldak gedekt met blauwe Hollandse pannen en (ten opzichte van de voorgevel) evenwijdige nok. Op het dak zijn twee schoorstenen geplaatst waarvan één met siermetselwerk in gele baksteen. De goot is voorzien van een geprofileerde gootlijst en langs de zijgevels zijn geprofileerde windveren met makelaar en ligger aangebracht. De gevels zijn opgetrokken in baksteen in staand verband met siermetselwerk in gele verblendsteen in muizentandlijsten, in het klimmend fries als afsluiting van de verdiepte velden in de zijgevels en in de getoogde strekken. De uitgemetselde plint is deels voorzien van een natuurstenen afdekljst. Onder de vensters zijn natuurstenen regendorpels aangebracht. Alle vensters zijn vernieuwd.

De symmetrisch ingedeelde voorgevel (zuidzijde) is vijf traveeën breed met in het midden een deur met bovenlicht, geflankeerd door twee vensters met bovenlicht. Boven de ingang is een dakkapel onder een zadeldak met fronton en tweelichts draaivenster. De rechter- en linkerzijgevel hebben op de begane grond twee en op de zolderverdieping één venster. Aan de achterzijde is één klein venster en een houten aanbouw onder een lessenaarsdak. De verdedigbare woning beschikt over dikke muren en heeft rechtsachter een kelder onder de keuken.

Waardering

Het object is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een laatnegentiende-eeuwse fortwachterswoning, alsmede vanwege de gaafheid van hoofdvorm en detaillering in neorenaissancetrant (met name siermetselwerk). Tevens is het van ensemblewaarde in relatie met de overige complexonderdelen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair wachtgebouw

Functie

Wachtgebouw

Monumentnummer*: 514618

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	26 februari 2001
Kadaster deel/nr	82748/84

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Abcoude	De Ronde Venen	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Abcoude	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartemen aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Abcoude	B			3115

*Omschrijving***

Omschrijving

Aan de westzijde van de fortwachterswoning staat buiten de omgrachting rond het fort een houten GENIELOODS uit 1895. Het is een langgerekt rechthoekig pand van één bouwlaag onder een zadeldak gedekt met blauwe Hollandse pannen. De gevels zijn boven een gemetselde voet opgetrokken in (blauw)geschilderde rabatdelen. Er zijn dubbele, op een rails naar opzij schuivende roedenvesters voorzien van luiken toegepast. De voorgevel (zuidzijde) bevat vijf van dergelijke vensters en een dubbele opgeklampte deur (links in de tweede travee). De achtergevel heeft zes schuifvensters met luiken en geheel links een later toegevoegd vierruits venster.

Tegen de linkerzijgevel is een kleine aanbouw onder een lessenaarsdak aangebracht. De rechterzijgevel heeft op de begane grond dubbele opgeklampte deuren en op de zolderverdieping een dubbel zolderluik, waarboven een hijsbalk is aangebracht. Het interieur is nagenoeg oorspronkelijk met een klinkervloer en demontabele scheidingswanden.

Waardering

Het object is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een genieloods opgetrokken in hout, alsmede vanwege de gaafheid van hoofdvorm en detaillering, zoals de schuifvensters. Tevens is het van ensemblewaarde in relatie met overige complexonderdelen.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Verdedigingswerken en militaire gebouwen	Militaire opslagplaats	Affuitloods

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument